ארגון ותכנות המחשב

תרגיל 1 - חלק יבש

<u>המתרגל האחראי על התרגיל</u>: תומר כץ.

שאלות על התרגיל – ב**- Piazza** בלבד.

<u>הוראות הגשה:</u>

- ההגשה בזוגות.
- על כל יום איחור או חלק ממנו, שאינו באישור מראש, יורדו 5 נקודות.
  - . ניתן לאחר ב-3 ימים לכל היותר. ○
  - הגשות באיחור יתבצעו דרך אתר הקורס.
  - לכל שאלה יש לרשום את התשובה במקום המיועד לכך.
- יש לענות <u>על גבי טופס התרגיל</u> ולהגיש אותו באתר הקורס <u>כקובץ</u>. ●
- ניתן להקליד את התשובות במסמך ה-WORD, או לכתוב אותן על
   גבי גרסת ה-PDF בעזרת הטאבלט החביב עליכן. העיקר להגיש
   בסופו של דבר קובץ PDF לבדיקה, בכתב ברור וקריא.

שאלה 1 – מעקב אחר פקודות:

לפניכם קטע קוד. נתון כי הכתובת של תחילת data section היא 0xDEADBEEF. עליכם לעקוב אחר הפקודות ולרשום תוכן של נתון מבוקש במקומות שמבקשים מכם (בערכי הקסדצימלי .(אם הפקודה לא חוקית בשלב מסוים, <u>יש לרשום X</u> במקום שצריך להשלים, ולהתייחס כאילו הפקודה מעולם לא נרשמה. בנוסף, <u>נמקו מה הבעיה בפקודה</u>.

```
.global _start
.section .data
arr: .short 6, 0xEA, 0x22, 0x4B1D, 0b1010
buff: .fill 10, 2, 0x42
id: .long 0x19283746
key: .quad 0x0406282309052021
.section .bss
.lcomm a, 8
.lcomm b, 4
.section .text
_start:
 xor %rcx, %rcx
 movl $0x5432, %ebx
 movb $4, %bl
                                                                       0x5404 :rbx ערך
 xor %rax, %rax
 xor %rsi, %rsi
  add b, %rax, %rbx
                                          ערך X :rbx – הפעולה add מקבלת רק שני ארגומנטים.
  lea 4(arr), %rbx
                         ערך X :rbx אסור לכתוב (arr) כי שיטת המיעון צריכה להיות או קבועה או
                                                                   עקיפה ופה זה מעורבב.
  lea (buff), %rbx
  movb 4(%rbx), %al
                                                                          0x42 :rax ערך
  movb 7(%rbx), %al
                                                                           0x0 :rax ערך
  lea (arr), %rbx
  mov %bh, %al
  xor %al, %sil
  shr $5, %rsi
                                                                            0x5 :rsi ערך
  movw -4(%rbx, %rsi, 2), %dx
                                                                       0x4B1D :dx ערך
  shl $1, %rsi
  movb $0x68, b
  addb (%rbx, %rsi, 2), b
```

ערך הבית b (הבית של מהווה פניה אליו): X – לא אפשרי ששני האופרנדים יגשו לזיכרון

mov \$0xFFFF00, %rax
shr \$8, %rax
inc %ax

0x0 :rax ערך

movw arr+3, %ax ror \$2, %ax

0x880 :rax ערך

xor %ax, %ax
incb %ax

ערך ax – X :rax בגודל שני בתים לכן מוחcb בגודל שני בתים לא תעבוד.

mov \$a, %rcx
lea key, %rbx
movq (%rbx), %rbx
mov \$0x40, %si
dec %rcx
movl %ebx, 2(%rcx)

ערך הבית a+a (הבית ש- 4+a מהווה פניה אליו): 0x09

movb \$78, b

ערך הבית b (הבית שb מהווה פניה אליו): 0x4E

movq \$arr, b

ערך הבית b (הבית שd מהווה פניה אליו): 0xEF

movswq (b), %rdx

0xFFFFFFFFFFFBEEF :rdx ערך

mov \$0xAAAA, %ax
cwd

CWU

0xFFFFFFFFFFFFF :rdx ערך

movw \$-0x9F, a idivw a

0x89 :<u>eax</u> ערך

0xFFFFFC1 :<u>edx</u> ערך

movq \$0x123, (b) imul \$3, b, %rdx

0x89 :rax ערך

0x369 :rdx ערך

xor %rax, %rax
mov \$0xfc, %ax
mov \$4, %bl
mov \$015, %rdx
imulb %bl

0xF0 :**al** ערך

0xD :**dl** ערך

leaq \$0x40FE67, %rdx

ערך X :rdx – האופרנד הראשון חייב להתייחס למקום בזכרון.

שאלה 2 – תרגום מC לאסמבלי:

לפניכם קטעי קוד בשפת c עליכם לתרגם כל קטע בשפת c לאסמבלי על ידי השלמת המקומות שמסומנים בקו. אם כל השורה מסומנת בקו עליכם להשלים את השורה בכל דרך שתרצו, אך <u>עם פקודה אחת</u> בלבד! נתון ש-a ו-b הוגדרו ב int. מותר לכם להשתמש בכל רגיסטר עזר שתרצו.

> מומלץ לעבור על "אופטימיזציה אריתמטית" מתרגול 2, ולראות דוגמאות לפני המעבר על השאלה. <u>הערה 1:</u> בשורה הרביעית הרווח אחרי lea(אינו טעות. אין להשלים שם ערך. זהו רמז (וחלק מהסינטקס). <u>הערה 2:</u> נזכיר כי '~' בשפת C היא הפעולה not.

> > על מנת למנוע בלבול מסופקת לכם <mark>דוגמה</mark> בשורה הראשונה:

c קוד בשפת	קוד אסמבלי
a += b;	may l b %any
	movl <u>b</u> , %eax
	addl <u>%eax,</u> <u>a</u>
a = a / 16;	sarl \$4, a
a = 3*a;	movl a, %eax
	lea (%eax, %eax, 2), %eax
	mov %eax, a
b = b*8;	movl b, %ebx
	lea (, %ebx, 8), %ebx
	mov %ebx, b
if (a >= 0)	moul a Year
b = 0; else	movl a, %eax
b = -1;	cdq
	mov1 %edx, b
a = b*2 - 24 + a;	movl a, %eax
	movl b, %ebx
	leal -24(%eax, %ebx, 2), %eax
	mov %eax, a
a	
	decl a
a = ~(1<<16)	
	movl \$0x10000, %eax
	notl %eax
	mov %eax, a
a = a*a*a*a*a*a*a;	movl a, %eax
	imull %eax, %eax
	imull %eax, %eax
	imull %eax, %eax
	mov %eax, a

שאלה 3 – לולאות ומספרים:

בשאלה זו נשתמש במספרים חסרי סימן (unsigned).

בנוסף, נניח כי הוגדר משתנה n>0 שגודלו 16 ביט ושכל ה-General Purpose Registers מכילים 0 בתחילת היא לרגיסטרים מיוחדים כמו rip או rip) התוכנית (הכוונה היא לרגיסטרים שמשתמשים בהם לחישובים ולא לרגיסטרים מיוחדים כמו קוד הבא:

```
_start:
    xor %ax, %ax //ax = 0x0
    mov $1, %bx //bx = 0x1
    mov (n), %cx //cx = n

.L1:
    mov %bx, %r9w //r9w = bx
    imul %bx, %r9w // r9w = bx^2
    imul %bx, %r9w // r9w = bx^3
    add %r9w, %ax //ax += bx^3
    inc %bx //bx++
    dec %cx //cx--
    test %cx, %cx
    jne .L1
END:
```

1. נתון שבתחילת התוכנית n=10 (בעשרוני). מה יהיה ערך רגיסטר $\mathbf{ax}$ בסיום קטע התוכנית (בעת ההגעה לתווית END)? כתבו את התשובה גם בבסיס דצימלי וגם בהקסדצימלי (כתבו את כל הבתים שלו ב-hexa)?

ax=3025=0x0BD1

2. איזו נוסחה/ביטוי מתמטי מחשב קטע הקוד הנ"ל?

$$\sum_{i=1}^{10} i^3$$

2. יהודית שבאה לבקר את קורנליוס שמה לב שעבור n=55 מוחזרת תשובה לא נכונה. מה הסיבה לכך? מהו המספר הגדול ביותר שניתן לשים ב-n בתחילת הריצה, ועדיין לקבל תשובה נכונה?

overflow כי אחרת נגרם,
$$\frac{n^2(n+1)^2}{4} = \sum_{i=1}^n i^3 \le 65535 = 0$$
ער נגרם, כי אחרת נגרם

והתשובה לא נכונה. נקבל כי התשובה היא n=22 כי:

$$\frac{n^2(n+1)^2}{4} \le 65535 \Longrightarrow n^2(n+1)^2 - 262140 \le 0 \Longrightarrow \left(n(n+1) + 2\sqrt{65535}\right) \left(n(n+1) - 2\sqrt{65535}\right) \le 0 \Longrightarrow n \le 22.133$$

```
4. סיוון, האויבת של יהודית, רצתה להראות שהיא הכי טובה. לכן הציגה את הקוד שלה לפתרון הנוסחה:
start:
  xor %rax, %rax
  mov $1, %bx
  mov (n), %cx
.L1:
  mov %bx, %r9w
  imul %bx, %r9w
   imul %bx, %r9w
   add %r9w, %eax
  inc %bx
  dec %cx
  test %cx, %cx
  jne .L1
END:
                                        ענו על סעיף 3 שוב, הפעם בהתייחס לקוד של סיוון.
   r9w מגודל 4 בתים והרגיסטר add %r9w, %eax הקוד לא תקין כי בשורה
                                                                   מגודל 2 בתים.
5. השלימו את השורות הבאות, כך שיתקבל קוד <u>חסר לולאות</u> שיחזיר את ב-rax את התוצאה של הנוסחה
section- מסעיף 2 בצורה נכונה לכל n חסר סימן בגודל 16 ביט. כמובן הניחו כי n מוגדר לכם מראש ב-
     אחר ואין צורך להגדירו. ניתן להוסיף שורות, אך קוד עם יותר מ-5 פקודות יקבל ניקוד חלקי בלבד.
_start:
  movzwq (n), %rcx
  leaq 1(%rcx), %rax
  mulq %rcx
  shrq $1, %rax
```

mulq %rax

END: